

Universul Literar

PREȚUL ABONAMENTULUI în țară: pe un an 100 lei. În străinătate pe un an 200 lei.

Incepe carnavalul

Un bal „Directoire“ la opera din Paris.

BOTEZUL DOMNULUI ISUS

Edouard Shuré ne povestește frumos cum Domnul Isus, care a stat multă vreme printre Esenieni, a fost botezat în apa Iordanului de către sfântul Ioan Botezătorul.

Domnul Isus purta vestmântul alb și părul lung, cel deosibea de cald și pământeni și care era semnul de recunoaștere, al învățătorilor.

Taina botezului nu trebuie privită în slovele moarte al sfintei scripturi, ci în spiritul viu de nescată înțelegere al acestora.

Fiul dulgherului din Nazareth a fost botezat în apa Iordanului și, în clipa solemnă, o columbă albă a fălăit din aripi deasupra locului unde a fost sfântit prin botez.

Columba albă nu este decât flacăra ingenuă a Credinței, puterea sufletească înălțată deasupra celor orbi, năzuitoare spre eterna lumină.

Proape două zeci de veacuri sunt de când sărbătorim amintirea acestui mare eveniment. Câți dintre creștinii noștri sunt pătrunși însă de sfîntenia acestei taine? Câți știu să înțeleagă ritmul, sufletesc și spiritual al cuvintelor biblice, legate de taina botezului?

Lepădarea de Satana, pe care o rostește de trei ori, în numele pruncului, nașul său, este renunțarea supremă la necurăția păcatului și fugi-

duința sublimă că drumul spiritului nou născut va fi pornit spre iubirea lui Crist.

Pruncul nu știe, e spiritul care abia a luat contact cu materia însuflețită de el, dar, cum este zidit după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, taina botezului face să fălăie și de-a supra capului său columba albă care a bătut din aripi deasupra locului unde a fost botezat Domnul Isus.

În epistoliile către Esenieni și Corintieni, evanghelistul Ioan le spune: „Dumnezeu e preste voi, e printre voi, în voi!”

Aceasta însemnează că spiritul Domnului e în fiecare din noi, dar trebuie numai să ni-l destăinuim....

Desvăluirea spiritului divin nu se face prin ură, ci prin iubire și spornică muncă închinată tuturor.

Primind botezul, noi ne legăm să împlinim aceste înalte făgăduinți; intrăm într-o viață nouă, în care nu pot și nu trebuie să încapă pornirile rele, vrăsmășești.

Înțelegând astfel rostul lucrurilor, ne desfacem din lanțurile păcatelor și sburăm cu voioșie spre meleagurile divine, așa cum zboară pasărea slobodă prin pădure, fără teamă de fiarele ce-i străjuesc intrarea.

vărat că noi nu putem cânta, dar cu toate acestea avem și noi un fond de cântărețe sau așa ceva în noi, asta o simțim și noi, deși nu vorbim despre așa ceva.

— Eu însă voi vorbi, zise portugheza. Vreau să fac ceva pentru această mititică. E o datorie.

Portugheza intră în bazinele cu apă și începu să bată din aripi, astfel că păsărica cântăreată era cât pe aci să se înceze din cauza acestei băi. Intenția portughezei era însă bună.

— Este o binefacere, care poate servi ca pildă celorlalți, zise portugheza.

— Pip! făcu păsărica cu aripa frântă, care nu avea puțină să și scuture penele. Ea își dădu însă seama că baia îi se oferise ca o binefacere.

— Sunteți foarte bună la inimă, Madame, zise păsărica, însă fără a mai cere o altă baie.

— Nu am reflectat niciodată asupra inimii mele, răspunse portugheza. Știu însă că iubesc toate făpturile, afară de pisică. Asta nici nu mi se poate pretinde, căci mi-a mâncat doi dintre ai mei. Dar, vă rog, nu vă jenați — aranjați-vă ca la D-voastră acasă. Cât despre mine, vă spun că sunt dintr-o țară străină, precum veți fi constatat după purtările și după penele mele; rătoiiul meu însă e indigen, nu e din sângele nostru, dar eu nu sunt mândră. Dacă este cineva în curtea asta care să vă poată înțelege, vă asigur că eu sunt aceea.

— Are portulac în stomac, zise o rățușcă comună, care trecea drept spirituală. Celelalte rațe de rând constatară că cuvântul „portulac” este foarte nimerit. — „Rap” ziseră rațele, dând din cap și făcând mare haz. Toate rațele începură să se ocupe de păsărica cântăreată.

— Este adevărat că portugheza stăpânește graiul mai bine. Noi însă nu facem paradă cu vorbe mari în cioc, deși compătimirea noastră e tot așa de mare. Chiar dacă nu am face nimic pentru dv, totuși v'am acompania ori unde v'ați duce, fără a vorbi prea mult.

— Aveți o voce foarte dulce, zise o rață din cele mai bătrâne. Simțiți de sigur o mare mulțumire că sunteți în stare să procurați bucurii atâtor fiin-

In curtea cu rațe

de H. Ch. Andersen

Sosise o rață din Portugalia, unii spuneau că e din Spania, dar aceasta nu are aface; destul că i se zicea portugheza. Ea a ouat cât a ouat, apoi a fost tăiată și gătită. — Iată biografia ei. Toți urmași, ești din ouăle ei, au fost numiți portughezi și asta însemna ceva. Din întreaga familie se mai afla numai una în curtea cu rațe, o curte unde aveau și găinile intrare și unde cocoșul se prezenta cu multă trufie.

— Cocoșul mă supără cu cântecul său, zise portugheza. Dar e frumos, n'am ce zice, deși nu e rățoi. Ar trebui să fie însă mai moderat, dar aceasta este o artă care denotă o cultură superioară. Arta aceasta o posedă numai micile păsări care cântă în teiul din grădina de alături. Ce frumos cântă ele! E ceva așa de mișcător în cântecul lor; eu iarăși zice Portugalia! Dacă ași avea și eu o astfel de păsărică cântăreată iași fi o adevărată mamă bună și drăgăstoasă; asta o am în sânge, în sângele meu portughez.

Și pe când portugheza vorbea astfel, iată că o păsărică cântăreată se prăbușește de pe acoperiș în curte, pisica după ea, dar cu toate acestea

păsărica s'a ales numai cu o aripă frântă; deaceia căzuse ea în curtea cu rațe.

— Mă așteptam eu la așa ceva dela mizerabila pisică, zise portugheza. O cunosc încă din timpul când aveam pui. Cum se poate permite unei astfel de ființe ca să trăiască și să se plimbe pe acoperișuri? Cred că în Portugalia nu s'ar permite așa ceva.

Portugheza ea și celelalte rațe din curte, cari nu erau portugheze, se milostiviră de biata păsărică cântăreată.

— Sărmana păsărică, ziseră ele apropiindu-se una câte una. Este adevă-

ELISABETA

— După o legendă ungurească —

Se, fuzipă din camera regală
Ducând în poalătranză la săraci;
Dor întâlnind pe augustul tată'n sală
Se'n vâpăie ca florile de maci,
Căci o întrebă mirat severul tată:
„Ce duci în poala ta, frumoasă fată?”
Răspunde fata: „flori. De ce te miri?”
Atunci privind atent la fată'n poală,
Cutremurat în mantia regală
Văzu în toiul ternei, trandafiri.

Volbură Poiana

te. Eu nu înțeleg cântecul d-voastră de aceea îmi și țin ciocul, căci e mai bine decât să vă spun prostii cum fac alții.

— Nu o mai necăji, zise portugheza. Nu vezi că are nevoie de îngrijire și de liniște. — Poate doriți să vă mai prepar o baie ?

— O nu ! Lăsați-mă mai bine așa svântată, să rugă păsărica.

— Pentru mine hidroterapia este singurul mijloc folositor când nu mă simt tocmai bine, răspunse portugheza. Imi place însă și distracția. Acum vor veni găinile din vecini ca să ne facă vizită ; Printre ele sunt și două chinezoaice cu pantalonasi și foarte culte. Ele au fost importate, deaceia se și bucură de mai multă considerație din partea mea.

Sosiră găinile, sosi și cocoșul. El era azi atât de politicoș încât nu spunea moșiciei.

— Sunteți într'adevăr o pasăre cântăreață, zise cocoșul. Volumul voci d-voastră este însă mic, dar d-voastră scoateți tot ce se poate scoate din ea. Este însă necesar să cântăm cu mai multă forță ca să audă toți că suntem de sex masculin.

Cele două chinezoaice erau foarte încântate de cunoștința pasărei cântăreațe, care se prezenta c'am sbârliță din cauza dușului de adineauri. Chinezoaicelor li se părea că păsărica ar fi un pui de găină chinezească.

— E încântătoare, ziseră ele, apoi începură să converseze cu păsărica, vorbind în șoapte și numai în sunete cu „Pa”, adică într'o chinezească aleasă.

— Suntem și noi din speta d-voastră, ziseră ele. Rațele împreună cu portugheza sunt păsări înolătoare, precum voți fi observat. Pe noi nu ne cunoașteți încă ; cei cari ne cunosc sau își dau osteneala să ne cunoască, sunt puțini la număr. Nici găinile nu ne cunosc, cu toate că suntem predestinate să ocupăm o scară mai înaltă ca majoritatea celorlalte. Puțin ne pasă însă de asta : noi mergem liniștite pe drumul nostru, în mijlocul celorlalți, deși principiile lor nu sunt ale noastre, căci noi nu ținem seama decât de părțile cele mai bune și nu vorbim decât despre ceiace este bun, cu toate că este greu să găsești ceva acolo unde nu este nimic de găsit. Afară de noi și de cocoș nu există nimeni în curtea cu găini, care ar fi în același timp și talentat și politicoș ! Asta nu se poate afirma nici măcar despre locuitorii curții cu rațe. — Băgați bine de seamă, păsărică cântăreață ! nu vă încredeți în rața aceea cu pere scurte în coadă ; e vicleană ! peștrita de coloa, cu aripile colorate, e cărcotăș și nu lasă nimănui ultimul cuvânt, deși nu are niciodată dreptate. Rața grasă de coloa vorbește rău despre toți ; caracterul nostru nu suferă așa ceva ; dacă nu ai ceva bun de spus e mai bine

Sonetele iubirii¹⁾

DE LEONTIN ILIESCU

XIX

*Ce minunat se împletesc în fire
Albastrul cer și albul de ninsoare !...
Natura 'ntreagă pare-o sărbătoare
Și zâna ei e-a lui Isus iubire.*

*E-atâta voce bună și candoare
În ochii copilașilor și'n fire,
Că, parcă sub a stelelor vrăjire,
Isus le 'mparte daruri zâmbitoare.*

*Pe drum, copii cu stele de hârtie,
Din casă'n casă merg cu bucurie
Să poarte vestea Micului Cel blând.*

*Și ne zâmbesc cu dor atâtea astre !...
Dar steaua blondă-a fericirii noastre
Pe unde oare va fi luminând ?*

XX

*La noapte se deschide cerul... Fiți
Cu suflete curate spre Isus !...
Destinul are-acum ceva de spus
Și celor răi, și celor necăjiți...*

*Cu flori de busuioc vă 'mpodobiți
Voi ce iubiți și vreți să fiți mai sus...
La noapte 'n vinuri va zâmbi Isus
Cei triști se vor simți cei fericiți...*

*Pe cer, la noapte, lumina-va dorul
Ca oamenii să-și vadă viitorul
Așa cum stă în zodiile firii.*

*În noaptea astă, sfinte busuioc,
Când se botează Apostolul iubirii,
Să-mi fii și mie Crainic de noroc !...*

1) Vezi numărul precedent.

să-ți ții ciocul. Portugheza e singura care are ceva cultură : cu ea poți întreține relații, dar e și ea pătimăș și vorbește prea mult despre Portugalia.

— Ce tot șoptesc chinezoaicele alea, ziseră rațele între ele. E plictisitor ! Noi n'am vorbit nici odată cu ele.

Acum sosi și rățoiul. El credea că oăsărica cântăreață e o vrăbie.

— Pentru mine nu există nici o deosebire, zise el. E tot una. Ea face parte dintre jucării și dacă o avem la dispoziție, cu atât mai bine.

— Nu trebuie să luați în seamă vorbele sale, șoptii portugheza. El e foarte respectabil în chestiuni de afaceri și afacerile îl interesează mai presus de orice. Acum însă vreau să mă odihnesc. Este o datorie către noi înșine ca să fim cât se poate de grase, când vom fi îmbălsămate cu mare și prune.

Portugheza se așază la soare, clipind cu un ochiu : locul ales era foarte bun și portugheza dormi bine.

Păsărica cântăreață își potrivea aripa frântă apoi să culcă și ea alături de protectoarea ei, în bătaia soarelui.

Găinile din vecini erau însă treze și umblau încoace și încolo, scurmând

pământul ; de fapt ele nici nu veniseră pentru altceva în vizită, decât ca să găsească ceva de mâncare.

Chinezoaicele părăsiră cele dintâi curtea cu rațe urmate în curând de celelalte găini. Mica rățușcă, care trecea drept spirituală, începu iar să glumească pe socoteala portughezei, zicând că ea va intra în curând „În doaga copiilor de rață”. Celelalte rațe râdeau măcăind. Ele repetară și gluma de adineauri cu „Portulac”. E foarte amuzant ! ziseră ele.

După ce rațele se odihniră puțin, li se aruncă ceva de mâncare în curte ; grăunțele căzură cu atâta șgomot la pământ încât toate rațele se deșeptară bătând din aripi. Portugheza, deșeptându-se și ea, se întoarse pe cialtă parte, lăsându-se cam greu pe păsărica cântăreață.

— Pip ! m'ați călcat cam apăsat, Madame, zise ea.

— Se poate ; cine te pune să-mi stai în cale ? strigă portugheza, nu trebuie să fi așa de sensibilă. Și eu am nervi dar n'am zis niciodată „Pip”.

— Nu fiți supărată, zisă păsărica. Mi-a scăpat fără voie.

Fără a mai asculta ce spune păsărica, portugheza se repezi la mâncare și-și vâră ciocul în grăunțe. După ce

OSCAR WILDE

CASA CURTEZANEI¹⁾(Din ciclul „Impresii”,
Grădina

Caliciul vestejit al crinului
cade împrejurul pistilului de aur
în prof. și în mesteacănii tufi-
șului din câmpul pustiu, cel din
urmă porumbel sălbatec găngu-
rește și chiază...

Floarea soarelui leonină, în
culori tari, se pleacă neagră și
despuțată pe tejghea sa, și pe
pământul albul din grădina, pe
unde vântul se joacă, se sugăresc
frunzele moarte, din ceas în ceas.

Albe ca laptele, petalele de
lemn căzuse se așază la sufla-
rea lui ca într-un cocoș zăpă-
dos; zăc transpirații pe iarbă, ca
niște măruri pețecă de mătase
carmizie...

Marea

O ceață albă se târâse printre
pânze; o lună sălbatecă, pe ce-
rul de iarnă, lucește asemenea
ochiului unui leu mârșos, din
mijlocul unei coame de nouă ro-
șii...

Cărmaciul în haina lui groasă
stănd la roată, nu mai e decât o
umbră în întuneric, și în camera
moșinilor, care duduie puternic,
saltă lungile cozi de oțel lucitor.

Uraganul înfrânt și-a lăsat
urma pe acest vast locaș care
se năvălește, căci stăbele rămășițe
de spumă galbenă joacă pe va-
turi de al zăc ca sunt aște dă-
teli sfâșiate...

* Vezi „Universul Literar” numărul precedent
Traducerea acestor poeme ale lui Oscar Wilde e datorită d-lui
M. Negru.

CARMEN SYLVA

Cugetările unei regine

Ca să fii prietenul unui suveran,
câtă să n' ai nici patimi, nici năzuinți,
nici iubire de sine-ți, să pătrunzi, și
să prevezi toate, cu un cuvânt să nu
fii om.

Se îngăduie tuturor muritorilor să
se apere cu graiul, ba și cu condeiul;
numai suveranilor li se cere să fie ca
D-zeu care primește să fie baljocorit
fără să zică nimic.

Cina de post te face apostol, prânz
de dulce te face diplomat,

Din împotriviri se întetește vorba;
tocmai de aceea domnește urâtul la
curțile regești.

Când vei lua bine seama, unui dom-
nitor nu-i trebuie decât ochi și urechi;
cu gura n' are decât a zâmbi.

Delu naștere până la moarte omul
este o ghicitoare. Unii cred că-l vor
înțelege dacă-l vor sfâșia. Copilul își
strică jucăria ca să vadă ce-i în-
tr'însa.

mâncase bine, portugheza se culcă
iar. Pasărea cântăreață se apropie de
ea și începu să cânte, voind să-i pro-
cure o distracție plăcută.

— După masă vreau să dorm, zise
portugheza. Vă rog respectații obi-
cuirile casei! Am nevoie de liniște.

Păsărica era foarte rușinată, căci
ea avuseses toată bunavoința să facă
pe plac portughezei.

Ceva mai târziu, după ce Madama
se dăseptase păsărica se apropie de
dânsa cu un grăunte în cioc, punân-
duri la picioare. Portugheza însă dor-
mise prost și era foarte indispusă.

— Dă-i unui pui de găină, zise ea.
Cum tot stai în cale!

— De ce sunteți supărată pe mine?
Ce v'am făcut? Zise păsărica.

— Făcut? Vă atrag atenția că a-
ceastă expresie nu e tocmai aleasă.

— Eri era soare aici, dar azi e vre-
me posomorâtă și aer îmbăcsit, zise
păsărica.

— Se vede că nu cunoști măsura
timpului. Ziua nu s'a sfârșit încă. Ce
stai acolo ca o idioată?

— Vai, d-voastră mă priviți cu niște
ochi tot așa de dușmănoși, ca și ochii
pisicii.

— Nemișinat-o! Indrăznești să mă
compari cu pisica, cu fiara răpitoare,
pe mine, care nu am nici un pic de
sânge fals în vine? Eu te-am luat sub
protecția mea și tot eu am să te învăț
să fii mai manierată.

Ș într-o clipă portugheza îi frânso
gâtul. Păsărica muri.

— Ce mai înseamnă și asta? întro-
bă portugheza. Nici atâta lucru nu
poate suporta. Ehe! Atunci nici nu
era făcută pentru lumea asta. M'am
purtat cu dânsa ca o mamă, asta o
știu, căci am și eu suflet.

Cocoșul din vecini sări pe gard și
începu să cânte din răspuțeri.

— Cântecul D-tale mă ucide! stri-
că portugheza. Numai D-ta ești de vi-
nă de cele întâmplare. Păsărica a ră-

mas fără cap și îndată îmi voi pierde
și eu capul.

— Să ne gândim însă și la stomac,
zise rătoitul. Asta e mai important.
Dacă o jucărie s'a stricat, avem altele
în schimb.

Tradus de V. Teconția

Revoluția rusă în pictură**Tablouri celebre descriind scene din viața revoluționarilor ruși**

Revoluția rusă care a dus la
nimicirea statului rusesc a fost pre-
gătită de ani de zile de o lume spe-
cială, care a inspirat literaturii și
artei ruse atâtea pagini celebre și a-
tâtea tablouri nemuritoare.

te paginile mai însemnate din viața
acestei lumi de visionari de o viață
mai bună pentru țara lor.

În tabloul lui Verhoturov o ADU-
NARE CONSPIRATIVĂ sunt do-
semnate admirabil tipurile de revo-

O sedință conspirativă

Am sub mână copia după câteva
tablouri scrise de pictori ruși de va-
loare și unul pictat de marele pictor
polonez Jan Styka, în care sunt reda-

lucătorii ruși. Studenți în cămășile
lor cu gulerul închis sau în uniforme
tinere cu fete cu părul pe spate; a-
dolescente din licee și studențe din

anii primi ai universității: profesori și ziariști, cu părul lung și cu ochelari de miopi, s'au adunat să asculte istorisirea tragică a vreunui fugit din închisori sau narațiunea suferin-

momentul tragic, când stăpâna casei intră și le face cunoscut că poliția le-a dat de urmă și se apropie. Ei se așteptau la aceasta, ei lucrau cu teamă, revolverul care sta pe tean-

urmează după această descoperire va înțelege starea sufletească a acestor trei conspiratori, în momentul când sunt prinși.

Căci tragedia următoare e *Siberia*. În tabloul lui *Ian Styka* **MOARTEA UNUI REVOLUȚIONAR** care a trăit surghiunul în această țară este o singură pagină din tragedia cea mare a poporului acesta de eroi ce și-au jertfit viața pentru salvarea țării. Unul din ei a murit în timpul lucrului în ocne. Ceilalți, toți, figuri inteligente dar istovite de durere și mizerie, unul din ei cu capul ras pe jumătate, cel mai greu condamnat, au îngenuchiat în fața morții. Femeia, poate amanta, fiica poate sora, și ele în lanțuri au acoperit trupul neînsufletit cu corpurile lor reci de teamă. Iar cel mai bătrân care a văzut atâtea în viața lui a aprins o lumânare și își face semnul crucii, pe când în zare se vede soldatul de pază, atins și el de durerea omenească a celor ce nu mai sunt oameni.

Tabloul e solemn nu numai prin prezența mortului dar și prin măreția tragediei celor vii, care așteaptă și ei aceeași soartă, dacă, camva, nu vor reuși să fugă din *cauchemarii* acesta.

Și unii din ei au îndrăznit să fugă. Ei nu puteau fugi de cât doi la o laltă căci de cum intrau în ocnele Siberiei, ei erau însurați cu un alt condamnat și tot timpul închisoarei erau legați de același lanț. Și erau însurați în așa chip că unul cu o pedeapsă mai mică să fie unit cu unul cu o pedeapsă mai mare, așa că dorința de a fugi a aceluia cu pedeapsa cea mare să nu găsească de cât rar așentimentul aceluia cu o pedeapsă mică și căruia perspectiva libertății îl împedecă să fugă.

Dar uneori și tânărul dormic să scape se unea cu soțul cu pedeapsa mare și hotărâu să fugă împreună.

Tabloul lui *Buchteger* arată o astfel de fugă *Fuga lui din Siberia* dar o fugă nenorocită. Unul din fugari,

Sunteți prinși! (Revoluționari prinși tipărint manifeste clandestine)

țelor îndurate cu țarismul de vr'un apostol al revoluției viitoare.

Samovarul aburează în camera îngustă, îmbibată de fumul țigărilor, figurile tularor sunt îngrijorate și înflurerate de spusele oratorului care și spuna toată ura și răzburarea contra regimului care apasă și până și ghitara care o înveselise o clipă sufletele aceste tinere, deschise încă frumosului și plăcutului e strâns ținută de mâna cântărețului revoltat și pare mai mult un instrument de teroare decât unul de armonii și cântări.

În astfel de adunări se pregăteau frământările sociale, se puneau la cale atentatele, revoltele, aci se clocea marea catastrofă care trebuia să ducă Rusia la prăpăd.

În tabloul lui *Heller* „**SUNTEȚI PRINȘI!**” e o altă pagină din revoluția rusă. Trei lucrători la o gazdă binevoitoare, mai totdeauna și ea revoluționară, sunt prinși lucrând manifestele clandestine sau ziarul secret al partidului. Tabloul reprezintă

oul de ziare era pus acolo pentru acest moment și totuși vestea i-a înlemnit pe fiecare la locul lui.

Cine a trăit numai tragedia acestui moment și știe cealaltă tragedie care

NEPĂSARE

*Un biet moșneag uitat pe-o margină de drum
Își tremura plângând amar, cerșetorii;
Și peste plânsu-lui zadarnic, vesnicia
Coboară dungele puzderii de seram...*

*În preajma-i se desiră mii de călători;
Dar nici un ochi nu se răsfrânge îndreptat
Spre umbra cerșetorului îngenuchiat...
Cu toții merg, căutând... nepăsători...*

*E ger: flori albe-n ochii lui s'au năpustit
Tot trupu-i prefăcut în steci de stâncă;
Și noaptea se destramă mai adâncă,
Peste 'ngânarea glusului, secătuit.*

*Plâng clopotele rar, în deal la mănăstire:
Nu-s pentru el, O! nu vă fie teamă...
Va zace-n drum, mult timp, de bună seamă
Și-un trecător nu va simți, măhăvire...*

George Nutzescu

n'a putut rezista frigului și depărtărilor siberiene și a căzut, iar celalt, legat de el, ca o povară nesfârșită, aproape nebun de durere, de frig, de necunoscutul care-l așteaptă, de crima care trebuie s'o comită ca să se

și iubit țara lor și când vezi rezultatul străduințelor lor și când știi că mulți din ei duc și azi aceeași soartă, căci noii stăpâni ai Rusiei nu se desosebesc cu nimic de acei de ieri, simți o adâncă părere de rău pentru atâtea

Fuga din Siberia

scape de cadavrul tovarășului său, târăște încă în urma lui mormanul înghețat de carne; pe când în jurul lui lucește înghețul zăpezii și a cerului plumburiu de taigă siberiană.

Și când vezi aceste tablouri rupte din viața atâtor oameni cari au crezut

sforțări zadarnice, entru atâtea energii risipite fără folos și nu ști ce să crezi: face sau nu face să te străduiești pentru binele oamenilor, când ei sunt așa de puțini buni și recunoscători.

Dr. I. Duscian

tul Zadrino, departe la vinci verste de Nonarodow și se vor opri înaintea bisericii unde le va aștepta Vladimir. În ajunul zilei decisive Maria nu dormi toată noaptea; strânse, împacheta rufăria și hainele, scrisese o lungă scrisoare unei sensibile domnișoare, prietenă a sa, și alta părinților săi. Ea își lua adio în cele mai atingătoare expresiuni, arunca vina pe forța irezistibilă a pasiunii și termina zicând, că va socoti ca minutul cel mai fericit din viața acela în care li s'ar da voie să se arunce la picioarele părinților săi.

Inserase. Afară zăpada viscoalea, crivățul urla, perdelile mișcate se isbeau cu zgomot, totul îi părea amenințător și de tristă prevestire.

În curând tăcerea se întinse peste toată casa adormită. Maria se infășură într'un șal, își puse o rechie groasă, luă în mână pachetul și eși prin scara din dos.

Să lăsăm pe tânăra fată în grija destinului și a dilăciei vizitiului Tirioki și să revenim la tânărul nostru îndrăgostit...

D'abia eșise Vladimir la câmp când vântul începu cu o furie nebună, viscolul ridica până în slăvi zăpada și în vârtejuri furioase o arunca în fața lui Vladimir, care nu mai vedea nimic.

Într-o clipă drumul fu acoperit și, împrejurimile înecate într'o brumă densă prin care aburau fulgi albi de zăpadă. Cerul se făcu tot una cu pământul. Vladimir se găsea pe o câmpie și zadarnic căuta să mai găsească drumul. Calul înainta la noroc și în fiecare clipă se urca pe o grămadă de zăpadă sau se infunda într'o groapă.

Vladimir se silca să se țină pe drumul cel bun. Viscolul nu contenea, cerul nu se lumina. Calul începea să obosească și era plin de sudoare, cu toate că necontenit intra până la mijlocul trupului în zăpadă.

În cele din urmă Vladimir văzu că pierduse drumul. Se opri, începu să se gândească, să socotească, să se convingă că trebuia să ia la dreapta; calul de-abia înainta, căci de un ceas și mai bine era pe drum. Zadrino nu putea să fie departe. Dar el mergea mereu și câmpul nu se mai sfârșea; mereu munți de zăpadă și văgăuni. Timpul trecea, Vladimir începu să fie neliniștit.

În sfârșit, într'o parte se desluși ceva negru; Vladimir se îndreptă în spre acolo. Trebuia să fi aproape de miezul nopții; lacrimi îi țâșniră din ochi; mergea la întâmplare; vremea se liniși norii se risipiră; înaintea lui se întindea o câmpie îngropată sub valurile albe ale zăpezii. Noaptea era destul de serină. Dinaintea celei d'intăi colibe el sări din sanie, alergă la fereastră și începu să bată. După câteva minute oblonul de lemn se deschise și eși un bătrân cu barba căruntă.

— Ce vrei?

— Zadrino e departe de aici?

— Nu așa departe, la zece verste de aici.

La răspunsul acesta, Vladimir își smulse părul și rănase înmărmurit ca un om osândit la moarte.

— Moșule, zise dânsul, poți să-mi dai o călăuză? Plătesc cât vrei.

— Așteaptă, zise unchișul închizând oblonul; o să-ți dau pe fiu-meu, el o să-ți arate drumul.

Ușa scârțâi în tălâni, băiatul eși și merse înainte, când arătând, când căutând drumul îngropat sub troenele de zăpadă.

— Cât e ceasul? îl întrebă Vladimir.

— O să se facă ziua numai de cât, răspunse tânărul țaran. Vladimir nu mai zise nici un cuvânt.

Coroșii cântau și se luminase de ziua când sosiră în Zadrino. Biserica era închisă; Vladimir plăti călăuza și se duze în curtea preotului Troika sa nu eră acolo; ce veste-l aștepta? (Sfârșitul în Nr. viitor)

Trad. de Charlotte B. Marlan

Disperarea lui Bercu

PUSCHIN

VISCOLUL

Jupân Bercu'n fuga mare,
Sguduit de disperare,
Trece strada. La un col
Se'n tâlneșe, bot în bot,
Cu Ghidale ce, jrește,
Intr'o clipă îl oprește
Și, cu grai nedumerit,
Îl întreabă: — „Ce-ai pătit?
Unde mergi? ... O, dragă, foarte
„Necăjit sînt, k pe moarte.
„Andrei Pincus! Măngrozese!
„Vreau un doctor să-i găsească,
„Căci, în altfel, cine știe
„Ce-ar putea cu el să fie.
„Vai săracul! ... „Cum, ce sînt?
„Ți-este rudă dumnealui?
„Lasă'n colo însă frica...
— „D'ar și rudă, nici nimica.
„Află însă că Andrei
„Măe dator trei mii de lei!

N. TINC

Pela sfârșitul anului 1811, trăia la moșia sa Nenaradow bunul Gavril Gavrilovici R...

Era vestit în împrejurimi pentru ospitalitatea și cordialitatea sa; vecinii săi veneau mereu la el să mănânce, să bea, să joace cărți pe cinci copeici cu soția sa Parascovie Petrovna, și câțiva să privească pe fiica lor, Maria Gavrilovna, tânără de 17 ani, palidă și bine făcută.

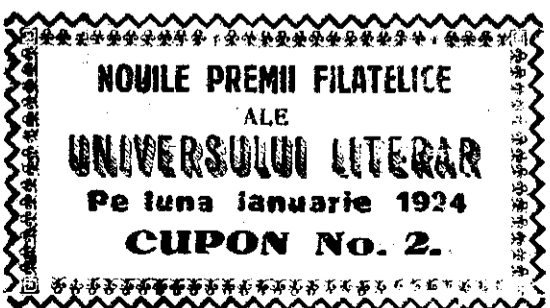
Trecea ca o partidă bogată și mulți se gândeau la dânsa pentru ei înșiși sau pentru fiii lor.

Maria Gavrilovna fusese crescută cu romane franțuzești și prin urmare iubea. Obiectul alegerii sale era un sărman sub-locotenent, dus atunci în concediu în satul său.

Îndrăgostii noștri își scriau și se vedeau în fiecare zi laire patru, ochi în pădurea de pini sau aproape de vechea capelă.

Veneca iernii înterpușe întâlnirile lor, dar e-răspundea ea mult mai activă. Vladimir Nicolavici, în fiecare din scrisorile sale, o ruga să-i se dea lui printr'un măritis secret. Se vor ascunde cât-va timp, apoi se vor arunca la picioarele părinților ei, cari de sigur că ar fi fost atinși în cele din urmă de atâtea stătoarnice energice și de nefericirea îndrăgostitilor și le ar fi spus de sigur: „Copii, veniți în brațele noastre”.

Maria Gavrilovna sovăi mult timp; mulțime de planuri de fugă fură refuzate. În cele din urmă se învoi: în ziua hotărâtă ea trebuia să nu sîneze și să se refugie în camera sa sub vântul unei dureri de cap. Camerista ei era în complot. Amândouă trebuiau să se coboare în grădini prin scara din dos, să găsească afară o trăsură preparată în care vor veni în sa-

Nomai

— Roman lacustru dină I. H. ROSNY —

— URMARE —

Nomai își întoarse încet privirea dela Amreh. Alergă la punctul promontoriului, apoi întinzând brațele spre lac zise :

— Oh! regină a valurilor! Tu care faci să iasă femeile pământului muliate în apă! Ți-ăș țese zece haine dacă-mi dai putere și iuteală. Vocea ei urmă pe Amreh prin căldura și melopeca ei, în timp ce Rochs se ruga :

— Părinte care scoți oamenii din stâncă! Voi omori pentru tine doi captivi și-ți voi oferi inimile, dacă tu nu-i dai putere și iuteală acestor tinere.

Nomai se aruncă în valuri până la distanța de zece coteți Rochs, la seranatul șefului, și urmă.

Ea inota mai bine decât orice altă fiică a apelor, mândră ca păstrăvul sau lipanul cavaier. El străbătea undele cu gesturi mari. Rochs nu răbia nici de cum drumul spre fecioră energică. Și Amreh, încrezător în izbândă, spectatoarele și războinicii pasionați de luptă, bătrânul șef lacustru temându-se să nu piardă darul mărimii, priveau dopărtându-se antagoniștii.

O sută de coteți mai avea. Nomai până la capăt, când o bărnă desprinsă din piloți o lovi în umăr.

Se opri o clipă. Apoi cu toată durerea reluă lupta. Dar Rochs, dintr-o mișcare desperată și cu un strigăt sălbatic, se avântă pe val și pune mâna pe fecioră înecatătoare.

Ca întotdeauna, războinicii de partea învingătorului strigau lăudând pe Rochs, iar șeful lacustru se bucura la gândul chilimbarului, armelor și pietrelor magice, pe când înecat în suflători și gata de crimă, Amreh plecând capul pe răsărit de trunchiul unui pom.

Între acestea Nomai scăpă de prisoare. Ea ajungea la sat, se îndreptă strălucitoare spre ieșitura neașteptată. Întoarsă spre Rochs sfărâșând destinul și victoria :

— Nu-mi voi pleca niciodată capul înaintea ta! spuse ea.

Râsul tânărului șef se pierdu în valuri.

— Chiar dacă ai avea aripi de vultur sau picare de struț, eu tot te voi trece în casa mea mâine, în revărsat de zor.

Ea nu răspunse. Era zdrobită de obseală ; își întoarse privirea spre pomul unde se afla Amreh... și războinicii simțea o speranță clo-cotind peste tristetea lui ca izvorul de apă ce-și croește drumul printre stânci.

E noapte. Amreh, singur, veghează în coliba lui. De mai multe ori a fost pe la marea locuință a lui Zam, dar cămăi lătrau ca și când ar fi voii să sară garaul, fiindcă el trăia în sat ca un spaimă rățâit printre bestiile mănă-tare de oameni.

Amreh ascultă vocea neînțeleasă a lacului, plânsul zefirului — care se ridica din când în când — și trecerea fluturării de aripi a pasărilor nopții.

Un zgomot de pași îl face să tresară... vede o umbră apărând în cadrul porții... o voce înecată murmură :

— Veghezi, Amreh ?

El recunoscuse glasul și mișcarea. Inima-i bătea, gata să se spargă ca o furtună.

— Da! fiica lui Zam.

Se sculă, dar tremura din tot corpul. Ea reluă cu o voce înecată, făcând un pas înăuntru :

— Închide ușa.

El puse acolo un gard de nule pe care-l acoperi cu o blană. Nomai scese din haină una din acele pietre fosforescente pe care fiul Lupului le aduc din munte, pentru a se servi în nopțile întunecoase. Așa mare cum era piatra, arunca o lumină albastru neobicinuită asupra fiicei șefului. Amreh privi ochii ei strălucitori dulceața frăgezimii chipului ei.

— Am venit, fiindcă nu vreau să aparțin lui Rochs! — zise ea — și privirile lor se întâlniră ca sub impulsivitatea aceluiași gând.

Atunci înțelese el ce însemna printre ceilalți de rasa lui, capabili să conceapă și puterea femeii.

Căpșus de căldura magică de a se da în loc de a se da, servitudinea îi apăru pe față :

— Nu vrei să aparții lui Rochs? — zise el, cu glasul aproape stins.

— Nu! Vreau să fiu a ta!

El scese un suspin adânc : atât de mare-i era bucuria că nici nu o putea exprima! Căuta un cuvânt pe care omenii nu-l creaseră încă pentru femei și nici el nu-l găsi.

— Și eu ai tău!

Se apropie de ea, o prinse în brațe cu îndelceală... și rămaseră câteva clipe într-o mișcătoare magică. Atât pentru unul cât și pentru celălalt era minune, un episod de legendă, legendă pe care încă nu o cântaseră povestitorii tribului.

— Măine la răsăritul soarelui Rochs mă va cere. Cum vei face ca să mai iei tu ?

— Dar bine, eu n'am boğății. Vrei să fugim departe de acest loc ?

Ei nu visa nici de cură lupta. Nu din teamă, dar din încredința de a fi el învingătorul și că Nomai ar fi mai sigur sclavă. Ea înțelese toate acestea ca și când i le-ar fi spus cineva.

— Nu! zise ea. Nu vreau să fugim departe de lac, să fim priși de fiul Lupului, captivi la

campani de caverne sau împușcați de acei cași trăsc pe arbori în pădurile din Orient.

Energia, voluptatea cuvântului ei, lăsa pe Amreh fără împotrivire. El reluă :

— Ce vrei să faci fiică a lui Zam? Voința ta va fi și a mea.

Ea zise pe un ton aspru și în același timp dulce :

— Trebuie să omori pe Rochs. Viața lui apasă asupra vieții noastre. Ea ne zdrobește cum piatra de moară macină grăunțele. Și nu putem trăi cât timp nu va înceta să bată inima lui.

— Nu mă tem de moarte. Mă voi lupta cu el, dar armele lui sunt mai bune ca ale mele și știe să le mânuiască mai bine ca mine. Voi pieri și tu vei fi sclava lui.

Punându-i mâna pe piept, zise :

— Amreh! Nu trebuie să te lupți cu el, că să-l omori cu viclesug. Nu are rude bărbați, decât pe moșul său care seamănă mai mult cu un frasin bătrân decât cu un om. Frații lui au pierit în luptele cu cei dela munte; tatăl lui a fost răpit de valuri și nimeni nu-i va cere prețul sângelui. Vom lua boğățiile lui și le vom împărți cu Zam.

Amreh nu se opuse contra faptului în sine.

— Dar câinii reșii îl păzesc. Dacă ne apropiem de gard, ei au să latre și ajutorul lor va face pe Rochs de neirvins.

Ea răspunse cu o voce înăbușită :

— Nu vei mai lătra. Carne pe care le-am aruncat-o înainte de a veni să te găsec le-a stins orice suflare. Și ascultă : voi bate la casa lui Rochs și-l voi striga pe nume; imi cunoaște vocea și va eși, fiindcă deja chipul meu e săpat în inima lui; va vrea să mă ia cu el, și-i voi întinde brațele; tu vei veni în urmă-ne și ar să-i sfărâmi craniul!

Viziunea acestei crime, făptuită cu ea, umplu pe Amreh de o nebunie plăcută, duioasă.

O privi la lumina pietrei albastru cum ar fi privit pe o zărită și o umbrășă cu suspin, pierdută în extaz.

— Habes, fiică a lui Zam! Voi face totul după dorința ta și te voi libera.

— Ia-ți armele! zise ea.

Ei își atese socora cea mai bună și o lance ascuțită.

Nomai dădu încet în lături gardul de nule care închidea coliba. Vestimântul negrav al nopții, pietricelele strălucitoare ale stelelor se oglindeau tremurătoare în lac. Este ceasul în care somnul devine greu. Chiar câinii se bucură de un repaos mai liniștit.

De altmintelea ei nu lată decât dacă se apropie cineva de gard sau dacă un străin ori vre-o bestie carnivora se ivesc pe lac.

(Sfârșitul în numărul viitor).

Tradus de **Mircea Bonifacia PITLIȘ**

Mamă și amantă

ROMAN DE LOUIS ULBACH

14

Fata avea aerul rugător al unui copil vinovat, dar în același timp, cătușă ei se îndoaia cu o mare spaimă. Ceea ce ar fi putut să nu știe sau să respingă în respectul ei, îi ardea ochii și inima.

D-na de Gremilly se da din ce în ce mai mult pe față. Ea zise Louisei :

— Răspunde-mi ca o femeie unei femei și nu ca o școlăviță; aibi curajul meu, răspunde, îl iubești ?

Louise provocată în eroismul ei, în profeșia ei de credință feminină, răsturnă capul pe spate într-o atitudine de martiră și de extatică. Ochii ei perforau lavantul, intratata suflând ei flăcăbrase bozele-i pârle.

— Da — răspunse cu un zâmbel care era o sfidare ascușă durerii.

— Dar ei ? — întrebă d-na de Gremilly cu curiozitate sălbatică.

Louise nu mai îndrăznea să răspundă. Vru să plece capul, dar mătusa ei făcând aceiași mișcare înainte ei și opunându-i drept în obraz privirea ascuțită ca un vârf de oțel, o constrânse să se uite în ochii ei.

— Iubesc amanta lui, nu e așa ?

— Oh! mătusică!

Fata avea un accent așa de profund de pădoare și de protestare că chiar în furia geloziei ei d-na de Gremilly fu umilită și nevoită să roșască. Voia să se nevinovătească sau

să-și micșoreze răspunderea, prefăcându-se că crede că Filip era un seducător universal.

— Fie! — mai zise ea cu vocea neîndulcită dar mai puțin tăioasă — încă o idilă la activul lui; dar ți-a spus că te iubește ?

— Mătusică...

— Aida de! ți-a spus, se vede după încurcătura ta.

— Mătusică...

— Ești sigură că ți-a spus? Si n'a adăogat că nu te iubește decât pe tine în lumea asta ? așa e formula.

Mi-a mărturisit foarte simplu că mă iubește și faca crezut.

— Când? Ți-a spus-o sau ți-a repetat-o ieri ?

— Ii.

— De aceia erai așa de frumoasă și cântai așa de bine ?

D-na de Gremilly își descleștă mâinile și dete drumul aceluia nepoatei, care se dete înapoi călătindu-se.

— Și eu care nu vedeam nimic, care nu bănuiam nimic! De ce nu m'ai prevenit ?

Louise, înspăimântată, se uită umită la mătusa ei. Putea care să-i răspundă că destăinuirea era imposibilă, că, fără să fi ghicit tot, ghicise totuși destul ca să nu îndrăznească să se adreseze ei ? Dar ceea ce nu spunea ea, înțelgea sârmana mătusică și precum satisfă-

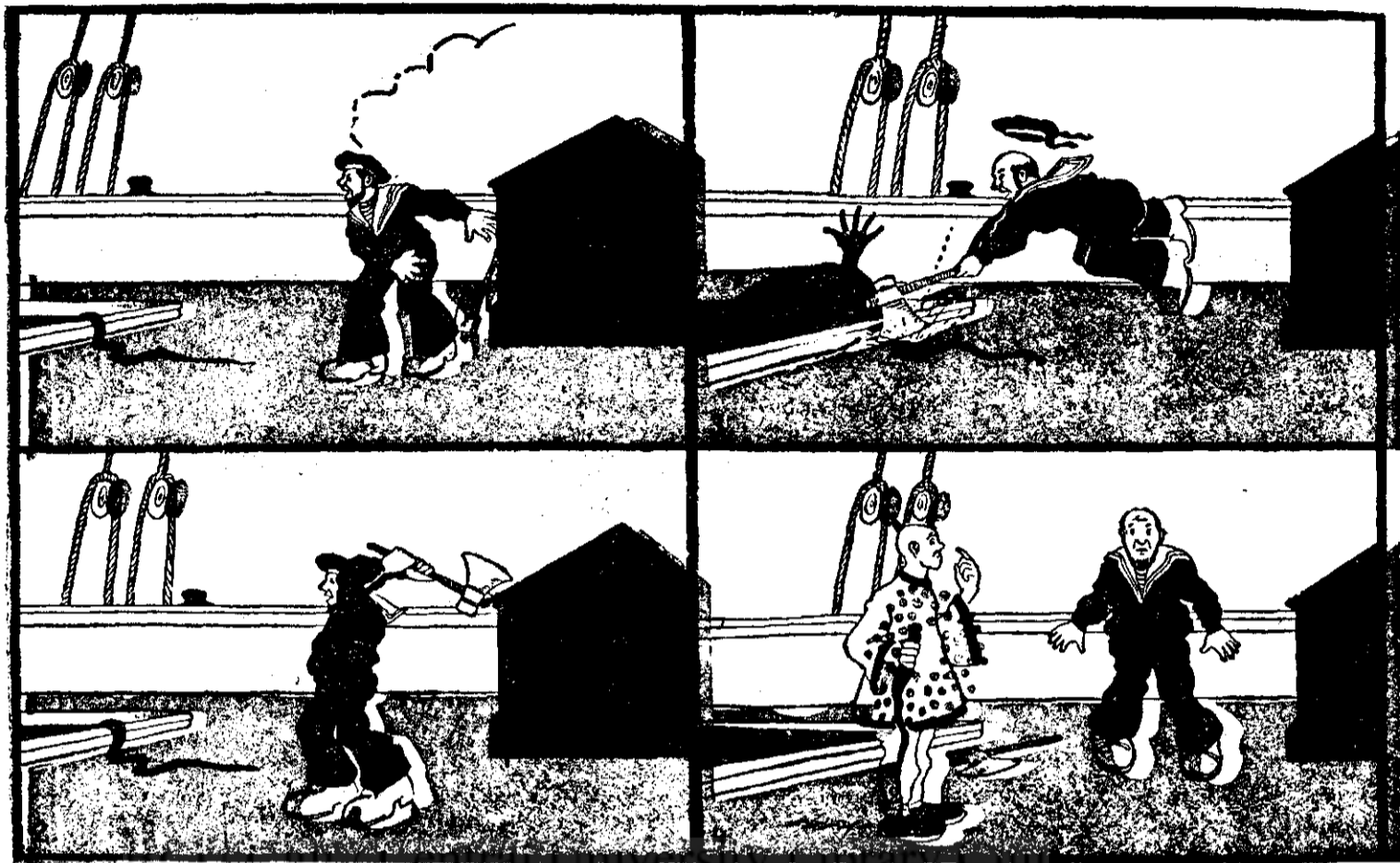
cea în izbucnirea mâniei ei trei ani de reticență de glacială armătură în jurul tainei ei; precum era în prada acelui paroxism de durere care făcea pe Damian pus la supliciul roții să strige când i se turna plumb fierbinte pe răni: „turnați, turnați înainte!” d-na de Gremilly simțea nevoia să sufere totul dintr-o dată. Cine deci ar putea-o împiedica să-și dea pe față inima mugind sub revărsarea arzătoare ? Fetita aceasta, nepoata ei, care știa de ajuns ca să poată auzi totul ?

Și atunci ne mai vrând să mai știe de nimic, nici de nepoată, nici de ea însăși, dar nefindrând să stea în fața aceleia pe care vrea s'o facă rivala supliciului ei, așa cum era a pasiunii ei, străbătu salonul de câteva ori în lung și'n larg, teribilă, zvâcnind din cap, încrucisând brațele, eliberându-și conștiința de șerpii de cari era mușcată.

— Înțeleg! Mă menajați... Ți plăcea mai bine să pândești ocazia de a mi-l lua, decât de a mă sili să ți-l dau eu. N'ai fost însă destul de îndemânatecă și el, șperitul neștiutor, nu te putea povățui. Ei bine, vezi rezultatul ?... Nu știu cum am să trăiesc; dar o s'așteptai să fiu moartă ca să vă uniți și vă desfid să îndrăzniți să vă vorbiți de dragoste, eu arătându-mă între voi. Când mă gândesc că mă învinuiam une-oră că nu sunt în deajuns mama ta. Aida de! eram chiar prea mult pentru crima ta...

Spunea toate acestea mergând de colo până colo, cu spatele întors spre nepoată-sa. De odată făcu o întorsătură bruscă și o privi în albul ochilor spre a înfrunța toate rugămin-

Câteva hazuri

Mzelotul. — Uite un șarpe pe vapor!...
— Stai că ți arăt eu lui!...

— Na! Șarpe afurisit!...
Chinezul. — Ce făcuși, domnule? Mi-ai tăiat
coada!...

șle și a slei toate nedreptățile, toate cruzi-
mille inimii.

— Fata mea, tu! — începu ea din nou cu
un rânjet de Međe gata să-și sugrume copiii.
Care o fiică ar disputa mamei ei ultima lu-
mă?... Și el se credea fiul meu! Ah! mă si-
tuai să fiu de două ori monstruoasă!... Copii
mizerabili!... A plecat; n'are să se mai întoar-
că. Il zmulg din inima mea. Lasă-l într'a ta
dacă ai curajul... dar, afară numai dacă nu
vreai să pleci cu el mâine în țara negrilor și
din parte-mi ai toată voia, n'ai să-l vezi nici
tu ca și mine, m'auzi tu? Vei rămâne fată,
cum rămân și eu văduvă, afară numai dacă
nu preferi mănăstirea, sau dacă nu cum va
teama de a îmbătrâni ca fată, nu te-ar sili să
iei pe primul venit!

Există în orice creatură omenească, fie ea
cât de perfectă, un canal ascuns, pe unde se
scurg impuritățile pricinuite de durere, de
tentative, de remuscări sau de patimă. S'a zis
că nu e virtute fără luptă; dar e drept că nu
e nici mărire vizibilă, fără slăbiciune intimă
de satisfăcut.

D-na de Gremilly era nedreaptă, dar o fe-
meie în starea ei sufletească, o femeie pe care
simțurile în criza lor supremă ar fi putut-o
înnebuni, n'ar fi putut scăpa de sinucidere sau
de înjosirea continuă, decât prin debordarea
dintr-o dată a tot ce avea de mizerabil în-
tr'însa. Instinctiv se lăsa în brațele acestui de-
br, spre a nu mai fi posedată de el altădată.

Louise, zguduită de fiori, asculta fără să în-
țeleagă totul, torturată în iubirea ei, simțin-
du-ș, respectul, ca o pânză pe care furtuna o
sfășie, biciuind frumoasa statuă ce ascundea
și-i descoperia brutal nudități odioase.

Ghicise ea multe lucruri, dar presimțise
multe altele. Trăise o existență de sacrificiu,
de resemnare și mai cu seamă de speranță e-
roică. Nu-și putea concepe mătușa altfel de

cât dreaptă și bună și până acum nu auzise
din gura ei o vorbă care ar fi putut-o scanda-
liza și dând liber curs înclinației inimii ei
către Filip de Luzay, nu ia trăznito clipă prin
minte că ar putea fi rivala d-nei de Gremilly.
Ea stânjenea convorbirile a doi amici de
vârste inegale, fără să-și dea seama, fără să
vrea să pătrundă până la ce punct le stânje-
nea. Ea nu se socotea o persoană așa de bă-
gată în seamă, în cât să fie admisă să parti-
cipe la convorbirile lor, dar dacă suferea că e
ținută la distanță, iubirea și supunerea ei re-
fuzau să lămurească ceea ce era de neînțeles
pentru ea. Incredzătoare în tinerețea ei, în cu-
rătenia ei sufletească, în lealitatea lui Filip,
în marea inteligență a mătușii ei, își spunea
după ce-și ștergea lacrimile: :

(Va urma)

Tragerea premiilor filatelice pe luni Decembrie

Iată rezultatul tragerii premiilor filatelice
pe luna Decembrie:

Lotul No. 1. — D. Mitică Pană, str. Câmpie-
nei 148, Ploești.

Lotul No. 2. — D-ra Anicuța Cabaș, strada
Hagi-Găiță 24, București.

Lotul No. 3. — D. Const. Șt. Iorgulescu, str.
Carol 144, Constanța.

Lotul No. 4. — D. Eug. C. Ionescu, str. Co-
gălniceanu 17, Iași.

Lotul No. 5. — D. Ovidiu Bălănescu, strada
Locot. Tomescu 9, Focșani.

Lotul No. 6. — D. medic căp. dr. Aurel Du-
mitraș, Ajud (Transilvania).

Lotul No. 7. — D-ra Maria Mag. Anghelescu,
str. Varipați 16, Slatina.

Lotul No. 8. — D. C. Gh. Șoricăreanu, b-dul
Regele Ferdinand I No. 224, Ploești.

Lotul No. 9. — D-ra Anetta V. Popescu, str.
I. C. Brătianu, Slobozia.

Lotul No. 10. — D. Al. Ștefănescu, str. Mare
210, Focșani.

Lotul No. 11. — D. căp. Davidescu Vasile,
Calomfirescu 26, Ploești.

Lotul No. 12. — Gh. Harnagea, rentier, ca-
valer al Coroanei României, str. Ecoului 81,
Icoana.

Lotul No. 13. — D. Dinu C. Mătăsaru, Ștefan
cel Mare 11, P.-Neamț.

Lotul No. 14. — D. Andrei Theodor, str. Ni-
corița 20, Iași.

Lotul No. 15. — D-ra L. Popescu, Str. Plante
lor 110, Loco

Pentru una familie vom oferi importante pre-
mii filatelice ce le vom anunța la timp.

VIZITATI

Cinema „VLAICU”

RULEAZA:

Filmele cele mai frumoase și instructive